

Asia: VN/25733/2021

Luonnos Suomen digitaaliseksi kompassiksi

1. Kompassin tarkoitus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Arvoperusteisuus on digikompassin vahvuus. Kuten kompassissa todetaan, digitaalinen osallisuus, yhdenvertaisuus ja sivistys ovat luottamisyhteiskuntamme perusta. Haluamme pitää kaikki mukana ja vaalia vapautta oppia, innovoida ja yrittää. Taitojen lisäksi tarvitaan digiajan sivistystä. Sivistys merkitsee monipuolista tieto-, arvostelu-, toiminta- ja empatiakykyä. Näitä taitoja ja lähestymistapoja tarvitsemme, jotta voisimme ratkaista aikamme haasteellisia ongelmia ilmastokriisistä disinformaatiouhkiin sekä rakentaa luottamukseen perustuvaa yhteiskuntaa myös digitalisaation mahdollistamin keinoin ja digitaalisten ympäristön kohtaamisissa.

Kulttuuri- ja taidealalla digitaalisuus on osa saavutettavuustyötä, jonka avulla lisätään yhdenvertaisuutta: digitaalisten kulttuuripalvelujen avulla pystytään palvelemaan paremmin heitä, jotka eri syistä eivät omavoimaisesti pääse paikalle. Kansallisen e-kirjaston kehittäminen olisi nähdäksemme olennainen osa tätä palvelukokonaisuutta: tarvitsemme maksuttomia, houkuttelevia ja ihmisten arjessa relevantteja palveluja, joiden parissa on mielekästä ja hauskaa omaksua digitaitoja. Toisaalta fyysiset kirjastot tilana ovat myös paikkoja, joissa voidaan osallistaa ihmisiä digitaalisuuteen. Monet julkiset digipalvelut vaativat tuekseen kirjastolaitosta, koska kaikilla ihmisillä ei ole omasta takaa tarvittavia laitteita. Tämä tuli hyvin esiin korona-aikana, jolloin kirjastot olivat suljettuina, ja osalla huono-osaisista ei ollut enää mitään pääsyä moniin keskeisiin palveluihin.

Kulttuuri ja kirjastot ovat myös tärkeitä henkisen kriisinsietokyvyn kanssa, sillä digitaalinen maailma tuo tullessaan myös disinformaatiota. Tämä on todettu myös tuoreessa selonteossa turvallisuusympäristön muutoksesta. Meillä on oltava teknisten taitojen lisäksi myös sivistykselliset taidot erottaa valhe totuudesta.

2. Haasteet ja mahdollisuudet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

3. Tavoitteet

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

Pidämme hyvänä tavoitteena sitä, että olemme sivistynyt maa, jossa kaikilla on digitaaliset perustaidot.

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

Digitaalisen infrastruktuurin osalta on todettava, ettei kulttuuriperinnön digitaalisen saatavuuden resurssointi ole kunnossa. Esimerkiksi metsähallituksen hallussa olevan kulttuuriperinnön digitalisoinnin osalta olisi aivan valtavasti tehtävää, mutta se ei ilman valtion rahoitusta järjesty. Museot itse aktiivisesti digitoivat kokoelmiaan, mutta resurssipulan vuoksi paljon on vielä saavuttamattomissa. Kulttuuriperinnön digitalisointi palvelisi myös opetustoimen tarpeita. Digitaalinen kompassi kannattaakin kytkeä kansalliseen kulttuuriperintöstrategiaan.

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

4. Avaintulokset

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

5. Mittarit

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

6. Tuloksellisuuden seuranta ja yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

7. Muut huomiot digikompassiluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Meriläinen Rosa
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry